

Vad kan vi göra med fria metadata?

Tillgången till fria katalogposter och fri metadata gör det möjligt att bygga tjänster tillsammans med andra bibliotek eller med aktörer utanför biblioteksvärlden. Det möjliggör också att andra får tillgång till data från bibliotekens kataloger för att använda i olika tjänster som biblioteken sedan kan ha nytta av.

De bibliotek som har Burkposter är idag fria att använda dem och dess innehåll som de vill, så länge de använder dem i sitt eget nätverk och inte möjliggör för andra att använda sig av hela eller delar av posterna. Om man däremot vill bygga tjänster tillsammans med andra, länka ihop uppgifter med andra källor eller tillåta aktörer inom andra områden att använda katalogdata, kan det finnas hinder. Vad som också gör det svårt att använda metadata på nya sätt är oflexibiliteten i marcformatet, idag krävs kompetens som ofta saknas på folkbiblioteken.

Libris XL, som bygger på relationer mellan data, innebär ett nytt sätt att lagra och presentera den bibliografiska informationen. Den nya strukturen möjliggör anpassningar till RDA, som håller på att införas som ny katalogiseringspraxis. Till skillnad från MARC-formatet, där informationen presenteras i strängar, ger RDA möjlighet att beskriva enskilda dataelement och relationerna mellan dem. Det gör att data lättare kan delas och användas även utanför biblioteksvärlden. Med Libris XL och RDA går man över till en datastruktur som är bättre anpassad till den digitala utvecklingen.

Som Librisregistrerande blir biblioteken del av en databas som bygger på relationer och flexibla data, som kan delas och användas inom, men också utanför biblioteksvärlden. Detta i sin tur gör det möjligt för biblioteken att själva bestämma hur man vill använda innehållet i sina kataloger, vilka tjänster man vill utveckla och man kan göra det tillsammans med andra. Det innebär också att andra kan utnyttja data från bibliotekskatalogerna för att använda i olika tjänster.

Eftersom det idag dels finns begränsningar i hur man får eller kan använda katalogdata, dels krävs kompetens som saknas på många folkbibliotek, är exemplen på vad man kan använda metadata till få. När metadata blir mer tillgängligt kan man tänka sig att biblioteken eller andra utvecklar tjänster som gör det lättare för alla att bygga tjänster, utan att behöva specifik informationsteknisk kompetens.

Exempel på användning av metadata:

[Kringla.nu](http://www.kringla.nu) – en samsökstjänst där flera svenska muséer, arkiv och register. Kringla hämtar information från andra källor via API:er och innehåller inte mycket egen information.

Information om tjänsten: <http://www.kringla.info/om-soktjansten/>

Exempel på tjänster som inte finns idag, men som skulle kunna utvecklas:

”... en boktips-app baserad på Libriskatalogen, som direkt i appen berättar om boken finns på det egna biblioteket samtidigt som den länkar till nätbokhandlare.”

”Med hjälp av ämnesorden skulle det gå att göra en bokhylla online för precis det ämne en vill ha, samtidigt som det skulle gå att bunta ihop titlar som egentligen är samma titel med massa olika ISBN. Appen skulle så klart också kunna ställas in att i första hand visa nyutkommet på för användaren aktuella språk, för att därmed sålla bort massa böcker om båtmotorrestaurering från 1972.”

” Med ett öppet bibliotekssystem med bra API:er skulle det även gå att logga in direkt i appen och reservera det en vill ha, utan att behöva gå till bibliotekets hemsida...”

Exemplen fylls på efterhand...